

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ W. B. YEATS

Τον Μάρτιο του 1941, δεκαοκτώ χρόνια μετά την απονομή του Βραβείου Νομπέλ στον William Butler Yeats (1865-1939), εμφανίζεται στο περιοδικό *Νεοελληνικά Γράμματα* η πρώτη, ίσως, μετάφραση ποιήματός του, από τη Μελισσάνθη¹. Στη δεκαετία του 1940 ποιήματά του μεταφράζονται από τον Λέανδρο Παλαμά, τον Μ. Καραγάτση, τον Δημήτρη Σταύρου και τον Γιώργο Σεφέρη², ενώ στη δεκαετία του 1950 η μόνη σημαντική ένδειξη ενδιαφέροντος για το έργο του Ιρλανδού ποιητή είναι η εκτέλεση του "μουσικοδραματικού ποιήματος" του Μανώλη Καλομοίρη *Τα Ξωτικά Νερά*, βασισμένου στο θεατρικό έργο του Yeats *The Shadowy Waters*, σε παράφραση στην ελληνική από τη Βέτα Πεζοπούλου³.

Το ενδιαφέρον για το έργο του Yeats μοιάζει να αναθερμαίνεται στη δεκαετία του 1960 με μεταφράσεις της Μαρίας Σερβάκη και του Στέφανου Τσατσούλα⁴. Μάλιστα, το 1965 δημοσιεύεται στο περιοδικό *Εποχές* το πρώτο ελληνικό μελέτημα για το έργο του μεγάλου Ιρλανδού, κείμενο της Αλεξάνδρας Πλακωτάρη⁵, διανθισμένο από μεταφρασμένους στίχους του ποιητή και "αυτόγραφο επιστολής του Yeats" προς τη συγγραφέα.

Η πρώτη αυτοτελής έκδοση έργων του Yeats, με τίτλο *Μυθολογίες και Οράματα*⁶, εμφανίζεται μόλις το 1983. Έπεται το *Παραμύθια και Παραδόσεις της Ιρλανδίας* (1988)⁷, καθώς και το αφιέρωμα της *Νέας Εστίας* (1989), που περιλαμβάνει το πρώτο σχεδιάσμα Ελληνικής Βιβλιογραφίας W.B. Yeats⁸.

Η συστηματικότερη ενασχόληση με το έργο του Yeats, η οποία παρατηρείται τη δεκαετία του 1980, συνεχίζεται στη δεκαετία μας με την παρουσίαση τεσσάρων θεατρικών έργων του από την Εταιρεία Θεάτρου "Μνήμη" (1992) και την αξιολογότερη συνοδευτική έκδοση με τίτλο *Ένα Όραμα* (πρόγραμμα παραστάσεων)⁹. Ακολουθεί *Ο θάνατος του Συγγκ: Αποσπάσματα από ένα ημερολόγιο κρατημένο στα 1909* (1993)¹⁰, καθώς και η πιο πρόσφατη, δυστυχώς εκτός εμπορίου έκδοση της Σεμιναριακής Βιβλιολογίας του MIET (1994)¹¹ "με την καθοδήγηση της Μαριλίζας Μητσού και την εποπτεία του Ε. Χ. Κάσδαγλη": Δεκαπέντε πτυχιούχοι της Φιλοσοφικής Σχολής σταχυολογούν "είκοσι πέντε αντιπροσωπευτικές μεταφράσεις ποιημάτων του Yeats που καλύπτουν πενήντα χρόνια δραστηριότητας του Ιρλανδού ποιητή (1889-1939) και άλλα τόσα μεταφραστικής παρου-

σίας του στα ελληνικά γράμματα (1941-1993)... ώστε να διακρίνεται, μικρογραφημένη, η ποιητική του πορεία" (σσ. 45-46).

Καθώς το ενδιαφέρον για το έργο του Yeats είναι σαφώς εντονότερο στη δεκαετία μας¹², η ανάγκη για μια βιβλιογραφία που θα συμπληρώνει τις μεγάλες ελλείψεις του πρώτου σχεδιασματος καθίσταται επιτακτική. Η παρούσα (χρηστική) βιβλιογραφία επιχειρεί αφενός να δώσει μια πλήρη εικόνα της παρουσίας του "μεταφρασμένου" Yeats στα ελληνικά γράμματα –του ποιητή, του διηγηματογράφου, του θεατρικού συγγραφέα, του δοκιμιογράφου – και αφετέρου να καταγράψει όλα τα (συχνά σημαντικά) κείμενα που δημοσιεύτηκαν στην ελληνική (μελετήματα, βιβλιοκρισίες, θεατρική κριτική κ.λπ.) σχετικά με το έργο του και την αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο το έργο αυτό παρουσιάστηκε στη χώρα μας¹³, εξαιρουμένων των γενικών πηγών αναφοράς (λεξικά, εγκυκλοπαίδειες). Μη δημοσιευμένα (θεατρικά) έργα που δημοσιοποιήθηκαν δια του προφορικού λόγου καθώς και ραδιοφωνικές συνεντεύξεις δεν αγνοούνται αλλά σημειώνονται με αγκύλες.

Ευχαριστώ τον Δημήτρη Αναγνωστίδη, τον Δημήτρη Αρμάο, τον Μιχάλη Βιρβιδάκη, τη Μαριλίζα Μητσού και τη Λιάνα Σακελλίου για τη συνδρομή τους στη συγκέντρωση του υλικού.

Στη βιβλιογραφία αυτή χρησιμοποιούνται οι κάτωθι συντομογραφίες. (Για τις συντομογραφίες των αυτοτελών εκδόσεων βλ. στην Ενότητα 2).

Backès, Jean-Louis. *Ο Μύθος της Ελένης*. Μτφρ. Μαίρη Γιώση. Αθήνα, Έκδοση του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών σε συνεργασία με το Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 1993. ME

Γιάκος Δημ. και Μαν. Γιαλουράκης. *Παγκόσμια Ποιητική Ανθολογία*, τ. Α'. Αθήνα, Αυλός, 1977. ΠΠΑ

Γουδέλης, Γιάννης. *Οι Νομπελίστες της Λογοτεχνίας*, τ. Β'. Αθήνα, Δίφρος, 1974. ΝΛ

Δήμου, Νίκος. *Ξένα Ποιήματα*. Αθήνα, Νεφέλη, 1982. ΞΠ

Οικονόμου, Μερóπη. *Ανθολογία Άγγλων ποιητών εμπνευσμένων από την Ελλάδα*. Αθήνα, Σύλλογος προς διάδοσιν Ωφελίμων Βιβλίων, 1986. ΑΠΕΑΕ

Παπαγγέλου, Ρόης. *Η Απόγνωση της Επίγνωσης: Έλιοτ*, ΑΕ

Γέητς, Πάουντ, Λώουελ. Αθήνα, Διογένης, 1983.

Παράσχος, Κλέων Β. *Ανθολογία της Ευρωπαϊκής και Αμερικανικής Ποιήσεως*. Αθήνα, Σίμος Συμεωνίδης, 1962. ΑΕΑΠ

Ραϊζης, Μ. Β. *Αγγλόφωνη Φιλολογία: Συγκριτικές Μελέτες*. Αθήνα, Κέδρος, 1980. ΑΦ

Σεφέρης, Γιώργος. *Αντιγραφές*. Αθήνα, Ίκαρος, ²1978. Α

Σταύρου, Δημήτρης. *Άγγλοι Λυρικοί*. Αθήνα, Εκδόσεις "Άλφα" Ι. Σκαζίκη, 1944. ΑΛ

Τσατσούλας, Στέφανος. *Ανθολογία της Αγγλικής Ποιήσεως*. Αθήνα, 1964. ΑΑΠ

Φράιερ, Κίμων. *Τα Πέτρινα Μάτια της Μέδουσας: Δοκίμια*, Αθήνα, Κέδρος, 1981. ΠΜΜ

1. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

1. Ηλιόπουλος, Σπύρος. "Ελληνική Βιβλιογραφία W.B. Yeats". *Νέα Εστία*, τχ. 1492 (1 Σεπτεμβρίου 1989), σσ. 1134-1138. [110 λήμματα].

2. ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

2. Yeats, William Butler. *Μυθολογίες και Οράματα*. Εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Σπύρος Ηλιόπουλος. Αθήνα, Πλέθρον, 1983. 196 σσ.¹⁴. ΜΟ
3. Γέητς, Γουίλιαμ Μπάτλερ. *Παραμύθια και Παραδόσεις της Ιρλανδίας*. Επιλογή, μετάφραση, πρόλογος και σημειώσεις: Αλίνα Πασχαλίδη. Αθήνα, Εστία, 1988. 245 σσ. +10 χωρίς σελιδ. – αρίθμηση (εικ.). Π & ΠΙ
4. Γέητς, Γ. Μπ. *Ο θάνατος του Συνγκ: Αποσπάσματα από ένα ημερολόγιο κρατημένο στα 1909*. Μτφρ. Δημήτρης Χουλιαράκης. Αθήνα, Το Ροδακίό, 1993. 47 σσ. +8 χωρίς σελιδ. – αρίθμηση (εικ.)¹⁵.
5. Yeats, W. B. . *Ποιήματα*. Μτφρ. Α. Δεκαβάλλες, Ν. Π

Δήμου, Σ. Ηλιόπουλος, Μ. Καραγάτσης, Μελισσάνθη, Λ. Παλαμάς, Α. Πλακωτάρη, Μ. Β. Ραϊζης, Γ. Π. Σαββίδης, Γ. Σεφέρης, Δ. Σταύρου, Σ. Τσακνιάς. Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 1994. 50 σσ. + 8 χωρίς σελίδ. – αρίθμηση (εικ.).

6. Παπάζογλου, Δήμητρα κ.α. (επιμ.). *Ουίλλιαμ Μπάτλερ Γέητς: Ένα Όραμα – Τέσσερα θεατρικά έργα σε μία παράσταση*. Μτφρ. Α. Δεκαβάλλες, Σ. Ηλιόπουλος, Μ. Κυρτζάκη, Μ. Οικονόμου, Δ. Παπάζογλου, Α. Πασχαλίδη, Γ. Σεφέρης, Ε. Τάντη-Πολίτη. Αθήνα, Εταιρεία Θεάτρου "Μνήμη", 1992. 84 σσ. [Πρόγραμμα θεατρικών παραστάσεων, εικ.] ΕΟ

3. ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ

7. "Αφιέρωμα στον Γουίλλιαμ Μπάτλερ Γέητς: Πενήντα χρόνια από το θάνατό του". *Νέα Εστία*, τχ. 1492 (1 Σεπτεμβρίου 1989), σσ. 1117-1138.

4. ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΓΕΗΤΣ (ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΑ)

4.1 ΠΟΙΗΜΑΤΑ

8. "Άγιος και ο Καμπούρης (Ο)". Μτφρ. Αντώνης Δεκαβάλλες. *ΠΜΜ*, σ. 145.
9. "Άγιος και ο Καμπούρης (Ο)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 61.
10. "Αερόστατο του Νου (Το)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 51.
11. "Αιώνιες Φωνές (Οι)". Μτφρ. Δήμητρα Παπάζογλου. *ΕΟ*, σ. 6.
12. "Ανάμεσα στα Παιδιά του Σχολείου". Μτφρ. Σπύρος Τσακνιάς. *ΜΕ*, σσ. 408-410.
13. "Αρμενίζοντας στο Βυζάντιο". Μτφρ. Αντώνης Δεκαβάλλες. *ΠΜΜ*, σσ. 162-163.
14. "Βιολιτζής του Ντούνυ (Ο)". Μτφρ. Δημήτρης Σταύρου. *ΑΛ*, σ.

106. 1η αναδημοσ.: *ΑΕΑΠ*, σ. 30. 2η αναδημοσ.: *ΝΛ*, σ. 66. 3η αναδημοσ.: *Π*, σ. 15.
15. "Βιολιτζής του Ντούνυ (Ο)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 43.
16. "Βυζάντιο". Μτφρ. Μαρία Σερβάκη. *Καινούρια Εποχή*, τ. Ε', τχ. 17 (Ανοιξη 1960), σσ. 145-146.
17. "Βυζάντιο". Μτφρ. Μ. Β. Ραϊζης. *Νέα Εστία*, τχ. 1182 (1 Οκτωβρίου 1976), σ. 1291. 1η αναδημοσ.: *ΠΠΑ*, σσ. 26-27. 2η αναδημοσ.: *ΑΦ*, σσ. 49-50.
18. "Βυζάντιο". Μτφρ. Αντώνης Δεκαβάλλες. *ΠΜΜ*, σσ. 169-170. Αναδημοσ.: *Π*, σσ. 33-34.
19. "Βυζάντιο". Μτφρ. Ε. Ν. Μόσχος. *Νέα Εστία*, τχ. 1333 (15 Ιανουαρίου 1983), σ. 94.
20. "Γάτα και Φεγγάρι". Μτφρ. Μαρία Σερβάκη. *Καινούρια Εποχή*, ο.π., σσ. 146-147. Αναδημοσ.: *ΝΛ*, σ. 67.
21. "Γάτα και το Φεγγάρι (Η)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 59. Αναδημοσ.: *Το Δέντρο*, τ. Δ', έτ. 9ο, τχ. 35 (Χριστούγεννα 1987), σ. 132. [Μετάφραση ξαναπλασμένη].
22. "Γερνάει η Καρδιά"¹⁶. Μτφρ. Μερόπη Οικονόμου. *ΑΠΕΑΕ*, σσ. 147-148.
23. "Γλυκιά Χορεύτρια". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 89.
24. "Γραμμές Γραμμένες με Κατήφεια". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 47.
25. "Δέκατος ένατος αιώνας και αργότερα (Ο)". Μτφρ. Μερόπη Οικονόμου. *ΝΛ*, σ. 67.
26. "Δελφικός Χρησμός για τον Πλωτίνο (Ο)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 81.
27. "Δευτέρα Παρουσία (Η)". Μτφρ. Γιώργος Σεφέρης. *Αγγλοελληνική Επιθεώρηση*, τ. Β' (Απρίλιος 1946), σ. 39. 1η

αναδημοσ.: *ΑΕΑΠ*, σ. 32. 2η αναδημοσ.: *Α*, σ. 11. 3η αναδημοσ.: *ΕΟ*, σ. 12. 4η αναδημοσ.: *Π*, σ. 23.

28. "Δευτέρα Παρουσία (Η)". Μτφρ. Αντώνης Δεκαβάλλες. *ΠΜΜ*, σσ. 156-157.
29. "Δευτέρα Παρουσία (Η)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *Ευθύνη*, τχ. 106 (Οκτώβριος 1980), σ. 565. Αναδημοσ.: *ΜΟ*, σσ. 63. [Μετάφραση ξαναπλασμένη].
30. "Διπλό όραμα του Michael Robartes (Το)". Μτφρ. Σπύρος Τσακνιάς. *ΜΕ*, σσ. 405-407. Αναδημοσ.: *Π.*, σσ. 19-21.
31. "Δύο Τραγούδια από ένα Θεατρικό Έργο". Μτφρ. Αντώνης Δεκαβάλλες. *ΠΜΜ*, σσ. 153-154. Αναδημοσ.: *Π.*, σσ. 24-25.
32. "Ego Dominus Tuus". Μτφρ. Αντώνης Δεκαβάλλες. *ΠΜΜ*, σσ. 142-144.
33. "Ego Dominus Tuus". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σσ. 53-57.
34. "Επιθυμίες". Μτφρ. Μερόπη Οικονόμου. *ΝΛ*, σ. 68. 1η αναδημοσ.: *ΑΠΕΑΕ*, σ. 148 [Μικρές αλλαγές. Νέος τίτλος: «Λόγια αγάπης»]. 2η αναδημοσ.: [πρώτη εκδοχή] *ΕΟ*, σ. 10.
35. "Επίκληση στη Νιότη"¹⁷. Μτφρ. Μερόπη Οικονόμου. *ΑΠΕΑΕ*, σ. 149.
36. "Θάνατος". Μτφρ. Μαρία Σερβάκη. *Καινούρια Εποχή*, ο.π., σ. 146. Αναδημοσ.: *ΝΛ*, σ. 66.
37. "Θλίψη του Έρωτα (Η)". Μτφρ. Δημήτρης Σταύρου. *ΑΛ*, σ. 111. Αναδημοσ.: *Π*, σ. 12.
38. "Θραύσματα". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 65.
39. "Ιντιάνος για το Θεό (Ο)". Μτφρ. Δημήτρης Σταύρου. *Νέα Εστία*, τχ. 604 (1 Σεπτεμβρίου 1952), σ. 1113.
40. "Και τι μ' αυτό;" Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 93. Αναδημοσ.: *Π*, σ. 37.

41. "Κάτω στα Περιβόλια". Μτφρ. Δημήτρης Σταύρου. *ΑΛ*, σ. 107. 1η αναδημοσ.: *ΑΕΑΠ*, σ. 31. 2η αναδημοσ.: *Π*, σ. 9.
42. "Κεντρί (Το)". Μτφρ. Γ. Π. Σαββίδης. *Τα Νέα*, 20-9-1994, σ. 36 [Βλ. αρ. 154].
43. "Κούκλες (Οι)". Μτφρ. Νίκος Λεβέντης. *Ευθύνη*, τχ. 219 (Μάρτιος 1990), σ. 121.
44. "Λαός (Ο)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σσ. 49-51.
45. "Lapis Lazuli". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σσ. 85-87. Αναδημοσ.: *Π*, σσ. 39-40. [Μικρές αλλαγές].
46. "Λήδα και ο Κύκνος (Η)". Μτφρ. Μαρία Σερβάκη. *Καινούρια Εποχή*, ο.π., σ. 146. Αναδημοσ.: *ΝΛ* σσ. 66-67.
47. "Λήδα και ο Κύκνος (Η)". Μτφρ. Μ. Β. Ραϊζης. *Εθνικός Κήρυξ*, 13-3-1975, σ. 4. 1η αναδημοσ.: *Κυπριακός Λόγος*, τ. Ζ', τχ. 40 (Αύγουστος 1975), σ. 284. 2η αναδημοσ.: *Νέα Εστία*, τχ. 1182 (1 Οκτωβρίου 1976), σ. 1286. 3η αναδημοσ.: *ΠΠΑ*, σσ. 28-29 [με τίτλο «Ένα Όραμα»]. 4η αναδημοσ.: *ΑΦ*, σ. 39. 5η αναδημοσ.: *Π*, σ. 26.
48. "Λήδα και ο Κύκνος (Η)". Μτφρ. Αντώνης Δεκαβάλλης. *ΠΜΜ*, σσ. 148-149.
49. "Λίμνη του Ίνιςφερν (Η)". Μτφρ. Δημήτρη Σταύρου. *ΑΛ*, σ. 109. Αναδημοσ.: *Π*, σ. 11.
50. "Λόγιοι (Οι)". Μτφρ. Μελισσάνθη. *ΝΛ*, σ. 65.
51. "Λόγιοι (Οι)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 47.
52. "Λύπη της Αγάπης (Η)". Μτφρ. Σπύρος Τσακνιάς. *ΜΕ*, σ. 404.
53. "Μάγοι (Οι)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 45. Αναδημοσ.: *Π*, σ. 16. [Μικρές αλλαγές].
54. "Μάγοι (Οι)". Μτφρ. Νίκος Λεβέντης. *Ευθύνη*, τχ. 219 (Μάρτιος 1990), σ. 121.

55. "Μακρύποδο έντομο", Μτφρ. Νίκος Δήμου. *ΞΠ*, σσ. 24-25. Αναδημοσ.: *Π*, σσ. 41-42.
56. "Μαντάτα για το Δελφικό Χρησμό". Μτφρ. Αντώνης Δεκαβάλλες. *ΠΜΜ*, σσ. 171-172.
57. "Μέσα στο Δειλινό". Μτφρ. Δημήτρης Σταύρου. *ΑΛ*, σ. 108. Αναδημοσ.: *ΝΛ*, σ. 65.
58. "Μέσα στο Δειλινό". Μτφρ. Λέανδρος Παλαμάς. *Νέα Εστία*, τχ. 387 (15 Ιουλίου 1943), σ. 907. 1η αναδημοσ.: *ΠΠΑ*, σ. 26. 2η αναδημοσ.: *Π*, σ. 14.
59. "Μετ' από χρόνια σιωπής". Μτφρ. Νίκος Λεβέντης. *Ευθύνη*, τχ. 219 (Μάρτιος 1990), σ. 122.
60. "Μήτηρ Θεού". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 75.
61. "Μίμηση (Από ένα γιαπωνέζικο ποίημα)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 89.
62. "Νησί της λίμνης Ιννισφρής (Το)". Μτφρ. Στέφανος Τσατσούλας. *ΑΑΠ*, σ. 205.
63. "Νησί με τη λίμνη του Ιννισφρής (Το)". Μτφρ. Μερόπη Οικονόμου. *ΝΛ*, σ. 68. Αναδημοσ.: *ΑΠΕΑΕ*, σ. 147. [Μετάφραση ξαναπλάσμενη. Νέος τίτλος: «Η λίμνη στο νησί του Ιννισφρί»].
64. "Όλα τα λόγια μου..."¹⁸. Μτφρ. Στέφανος Τσατσούλας. *ΑΑΠ*, σ. 205.
65. "Όταν γεράσεις". Μτφρ. Στέφανος Τσατσούλας. *ΑΑΠ*, σ. 207.
66. "Όταν γεράσεις". Μτφρ. Μερόπη Οικονόμου. *ΝΛ*, σ. 68. Αναδημοσ.: *ΑΠΕΑΕ*, σ. 148. [Μετάφραση ξαναπλάσμενη].
67. "Ουράνια τα μεταξωτά (Τα)". Μτφρ. Μελισσάνθη. *Νεοελληνικά Γράμματα* (5 Μαρτίου 1941), σ. 4. 1η αναδημοσ.: *Εποχές*, τ. ΣΤ', τχ. 32 (Δεκέμβριος 1965), σ. 41. [Βλ. αρ. 138] 2η αναδημοσ. *Π*, σ. 13.

68. "Όχι Άλλη Τροία". Μτφρ. Μαρία Κυρτζάκη. *ΕΟ*, σ. 54.
69. "Πλέοντας για το Βυζάντιο". Μτφρ. Ε. Ν. Μόσχος. *Νέα Εστία*, τχ. 1333 (15 Ιανουαρίου 1983), σ. 93.
70. "Πλέοντας προς το Βυζάντιο". Μτφρ. Ρόης Παπαγγέλου. *ΑΕ*, σσ. 14-15.
71. "Πλέοντας προς το Βυζάντιο". Μτφρ. Μαρία Σερβάκη, *Καινούρια Εποχή*, ο.π., σσ. 144-145.
72. "Πλέοντας προς το Βυζάντιο". Μτφρ. Μ. Β. Ραϊζης. *Νέα Εστία*, τχ. 1182 (1 Οκτωβρίου 1976), σ. 1288. 1η αναδημοσ.: *ΠΠΑ*, σσ. 27-28. 2η αναδημοσ.: *ΑΦ*, σσ. 43-44.
73. "Πολιτική". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 99.
74. "Πολιτική". Μτφρ. Νίκος Δήμου. *ΞΠ*, σ. 26. Αναδημοσ.: *Π*, σ. 43.
75. "ΡΙβ σε έκσταση (Ο)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 83.
76. "Ρόδο του Κόσμου (Το)". Μτφρ. Σπύρος Τσακνιάς. *ΜΕ*, σ. 403.
77. "Σα θα γεράσεις". Μτφρ. Δημήτρης Σταύρου. *ΑΛ*, σ. 110. Αναδημοσ.: *ΑΕΑΠ*, σ. 31.
78. "Σαν Καταπράσινο Χορτάρι". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 91.
79. "Σαν του χρόνου έρθ' η νάρκη". Μτφρ. Μ. Καραγάτσης. *Νέα Εστία*, τχ. 428 (15 Απριλίου 1945), σ. 164. Αναδημοσ.: *Π*, σ. 10.
80. "Σε μια Σκιά". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *Το Δέντρο*, τ. ΣΤ', έτ. 6ο, τχ. 33 (Μάρτιος 1983), σ. 481. Αναδημοσ.: *Π*, σ. 17. [Μικρές αλλαγές].
81. "Σκέψη από τον Προπέρτιο (Μια)". Μτφρ. Αλεξάνδρα Πλακωτάρη. *Εποχές*, ό.π., σ. 39. [Βλ. αρ. 138]. Αναδημοσ.: *Π*, σ. 22.
82. "Σκέψη απ' τον Προπέρτιο (Μια)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 51.

83. "Σπηρούνι (Τ0)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 95.
84. "Στα Νερά και στο Νησί". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 39.
85. "Στης Λίμνης το Νησί". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 41. Αναδημοσ.: *ΕΟ*, σ. 20.
86. "Στους κήπους με τις ιτιές". Μτφρ. Μελισσάνθη. *Νεοελληνικά Γράμματα*, ο.π. Αναδημοσ.: *ΝΛ*, σ. 64.
87. "Ταλάντευση-ΙV". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 77.
88. "Ταλάντωση-ΙV". Μτφρ. Γ. Π. Σαββίδης. *Βασικά θέματα της Ποίησης του Καβάφη*. Αθήνα, Ίκαρος, 1993, σ. 54. Αναδημοσ.: *Π*, σ. 35.
89. "Ταξίδι στο Βυζάντιο". Μτφρ. Γιώργος Σεφέρης. *Α*, σσ. 12-13. 1η αναδημοσ.: *ΝΛ*, σσ. 63-64. 2η αναδημοσ.: *Π*, σσ. 27-28.
90. "Τέσσερις Ηλικίες του Ανθρώπου (Οι)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *Ευθύνη*, τχ. 106 (Οκτώβριος 1980), σ. 566. Αναδημοσ.: *ΜΟ*, σ. 83. [Μικρές αλλαγές].
91. "Τραγουδί από ένα θεατρικό έργο". Μτφρ. Μερόπη Οικονόμου. *ΑΠΕΑΕ*, σ. 149.
92. "Τρεις Κινήσεις". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 75.
93. "Τρελό Κορίτσι". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 95. Αναδημοσ.: *Π*, σ. 38.
94. "Τρελλοτζένη μιλάει για το Θεό (Η)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *Ευθύνη*, τχ. 106 (Οκτώβριος 1980), σσ. 565-566. 1η αναδημοσ.: *ΜΟ*, σ. 79. [Μετάφραση ξαναπλασμένη]. 2η αναδημοσ.: *Π*, σ. 36. [Μικρές αλλαγές].
95. "Τροχός (Ο)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 65.
96. "Των σπουργιτών η αμάχη ψηλά στην υδρορρόη"¹⁹. Μτφρ. Λεάνδρος Παλαμάς. *Νέα Εστία*, τχ. 383 (15 Μαΐου 1943), σ. 582. 1η αναδημοσ.: *Φιλολογική Πρωτοχρονιά*, τ. ΙΣΤ' (1959), σ. 272. 2η αναδημοσ.: *ΝΛ*, σ. 65. 3η αναδημοσ.: *ΠΠΑ*, σσ. 25-26. [Στη Φιλολογική

Πρωτοχρονιά με τίτλο «Των σπουργιτιών η αμάχη», στο *ΝΛ* με τίτλο «Των σπουργιτιών...» και στο *ΠΠΑ* με τον αρχικό τίτλο].

97. "Φαντάσματα (Τα)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 97.
98. "Φάσεις της Σελήνης (Οι)". Μτφρ. Αντώνης Δεκαβάλλες. *ΠΜΜ*, σσ. 136-141. Αναδημοσ. αποσπασμάτων: *ΕΟ*, σσ. 60-61.
99. "Φιλόλογοι (Οι)". Μτφρ. Γ. Π. Σαββίδης. *Εφήμερον Σπέρμα*. Αθήνα, Ερμής, 1978, σσ. 55-56. Αναδημοσ.: *Π*, σ. 18.
100. "Φωνή (Η)"²⁰. Μτφρ. Δημήτρης Σταύρου. *ΑΛ*, σ. 112.
101. "Χαμένα Όνειρα" Μτφρ. Νίκος Λεβέντης. *Ευθύνη*, τχ. 219 (Μάρτιος 1990), σσ. 121-122.
102. "Ψυχοσάββατο". Μτφρ. Αντώνης Δεκαβάλλες. *ΠΜΜ*, σσ. 179-182. Αναδημοσ.: *Π*, σσ. 29-32.
103. "Ψυχοσάββατο". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σσ. 67-73.
104. "Ω βλέφαρα, που μοιάζετε..". Μτφρ. Στέφανος Τσατσούλας. *ΑΑΠ*, σ. 207.

4.2 ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

105. "Καρδιά της Άνοιξης (Η)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σσ. 131-135.
106. "Οραματιστής (Ένας)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σσ. 119-121.
107. "Σταύρωση του Απόβλητου (Η)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σσ. 122-130.

4.3 ΘΕΑΤΡΟ

108. "Ανάσταση (Η)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σσ. 141-154.
109. ["Γη του πόθου της καρδιάς (Η)". Μτφρ. Πόπη Κόντου. *ΕΡΑ* 1, 29-6-94, ώρα 23.00]²¹.

110. [“Γάτος και η Σελήνη (Ο)”. Μτφρ. Δήμητρα Παπάζογλου. Εταιρεία θεάτρου “Μνήμη”. Πρώτη παράσταση 15-5-1992]²².
111. [“Καθαρτήριο”. Μτφρ. Δήμητρα Παπάζογλου. Εταιρεία Θεάτρου “Μνήμη”. Πρώτη παράσταση 15-5-1992].
112. “Λέξεις στο Τζάμι”. Μτφρ. Χριστίνα Μπάμπου-Παγκουρέλη. *Εκκύκλημα*, τχ. 19 (Χειμώνας 1988), σσ. 38-43.
113. [“Σκιερά Νερά (Τα)”. Μτφρ. Δημήτρης Γιαννόπουλος (με τη συνεργασία της Δήμητρας Παπάζογλου). Εταιρεία Θεάτρου “Μνήμη”. Πρώτη παράσταση 15-5-1992].
114. [“Στην Πανσέληνο του Μάρτη”. Μτφρ. Δήμητρα Παπάζογλου. Εταιρεία Θεάτρου “Μνήμη”. Πρώτη παράσταση 15-5-1992].
115. “Χώρα που ποθεί η καρδιά (Η)”. Μτφρ. Στάθης Σπηλιωτόπουλος. *Νέα Εστία*, τχ. 1492 (1 Σεπτεμβρίου 1989), σσ. 1126-1133.

4.4 ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΟΚΙΜΙΟ

116. “Αναμόρφωση του Θεάτρου (Η)” [αποσπάσματα]. Μτφρ. Δήμητρα Παπάζογλου. *ΕΟ*, σσ. 40-42.
117. “Αν ήμουν είκοσι τεσσάρων χρόνων” [αποσπάσματα]. Μτφρ. Δήμητρα Παπάζογλου. *ΕΟ*, σ. 22.
118. “Από την Εισαγωγή του Γέητς στην 2η έκδοση του έργου του *Ένα Όραμα*, 1937”. Μτφρ. Δήμητρα Παπάζογλου. *ΕΟ*, σσ. 66-67.
119. “Έζρα Πάουντ” [αποσπάσματα]. Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *Το Δέντρο*, νέα σειρά, τχ. 7-8 (Μάιος-Ιούνιος 1984), σσ. 53-54.
120. “Εισαγωγή στη συλλογή [παραμυθιών] του 1888”. Μτφρ. Αλίνα Πασχαλίδη. *Π & ΠΙ*, σσ. 41-48.
121. “Έχει δική του ρίζα το Σύγχρονο Δράμα;” Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 193. Αναδημοσ. [αποσπάσματος]: *ΕΟ*, σσ. 46-47.
122. “Θέατρο του Λαού (Ένα): Ένα Γράμμα στη Λαίδη Γκρέγκορι” [αποσπάσματα]. Μτφρ. Δήμητρα Παπάζογλου. *ΕΟ*, σ. 38.

123. "Ιρλανδή Παραμυθού (Μια): Εισαγωγή στη συλλογή [παραμυθιών] του 1892". Μτφρ. Αλίνα Πασχαλίδη. *Π & ΠΙ*, σσ. 49-51²³.
124. "Ξωτικά της Ιρλανδίας". Μτφρ. Αλίνα Πασχαλίδη. *Π & ΠΙ*, σσ. 17-38²⁴.
125. "Περί Μαγείας". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σσ. 173-187. Αναδημοσ. [αποσπάσματα]: *ΕΟ*, σσ. 56-57.
126. "Πρόλογος στην αγγλική μετάφραση των 'Γκιταντζαλί' του Ταγκόρ". Μτφρ. Παύλος Ναθαναήλ. *Καινούρια Εποχή*, τ. ΣΤ', τχ. 21 (Ανοιξη 1961), σσ. 17-21.
127. "Στο Stratford-on-Avon, III, IV" [αποσπάσματα]. Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σσ. 188-190.
128. "Στόμα του Φιδιού (Το)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σ. 194.
129. "Συγκίνηση του Πλήθους (Η)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *ΜΟ*, σσ. 191-192.
130. "Συμβολισμός της Ποίησης (Ο)". Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *Το μικρό δέντρο*, τχ. 3 (Φεβρουάριος 1982), σσ. 33-43. Αναδημοσ.: *ΜΟ*, σσ. 165-172. [Μικρές αλλαγές].
131. "'Ψυχή σε δοκιμασία' (Η)": απόσπασμα από το *Ένα Όραμα*". Μτφρ. Δήμητρα Παπάζογλου. *ΕΟ*, σ. 71.

5. ΚΡΙΤΙΚΟΓΡΑΦΙΑ

5.1 ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ

132. Ellmann, Richard. "Πάουντ και Γέητς: Ο Εζ κι ο γερο-Μπίλλιουμ" [αποσπάσματα]. Μτφρ. Σπύρος Ηλιόπουλος. *Το Δέντρο*, νέα σειρά, τχ. 7-8 (Μάιος-Ιούνιος 1984), σσ. 50-52.
133. Eliot, T. S. "Διάλεξη για τον Γέητς" [αποσπάσματα]. Μτφρ. Δήμητρα Παπάζογλου. *ΕΟ*, σσ. 72-73.
134. Ηλιόπουλος, Σπύρος. "Εισαγωγή στη ζωή και στο έργο του William Butler Yeats". *ΜΟ*, σσ. 15-36.

135. Ηλιόπουλος, Σπύρος. "Περί αντι-εαυτού· περί φυσικής και πνευματικής τάξεως: Δύο εκκεντρικές θέσεις του Γέητς ή του Δαίμονος". *Άμαξα*, τχ. 3-4 (Δεκέμβριος 1983), σσ. 18-20.
136. Ηλιόπουλος, Σπύρος. "Σημειώσεις για Τέσσερα [Θεατρικά] Έργα του W. B. Yeats". *ΕΟ*, σσ. 62-65.
137. Κριστ, Ρόμπερτ. "Η Συγκινησιακή Δύναμη της Λυρικής Ποίησης του Γέητς". *Νέα Εστία*, τχ. 1492 (1 Σεπτεμβρίου 1989), σσ. 1117-1122.
138. Πλακωτάρη, Αλεξάνδρα. "Η Ποίηση του W. B. Yeats". *Εποχές*, τ. ΣΤ', τχ. 32 (Δεκέμβριος 1965), σσ. 37-43²⁵.
139. Ραϊζης, Μ. Β. "Ο Γέητς και το Σύμβολο του Βυζαντίου". *Νέα Εστία*, τχ. 1182 (1 Οκτωβρίου 1976), σσ. 1283-1294. Αναδημοσ.: *ΑΦ*, σσ. 32-56.
140. Σπηλιωτόπουλος, Στάθης. "Ουίλλιαμ Μπάτλερ Γέητς· η ζωή και το έργο του: Πενηντάχρονο μνημόσυνο". *Νέα Εστία*, τχ. 1492 (1 Σεπτεμβρίου 1989), σσ. 1123-1125.
141. Τομπούλη, Άσπα. ["Τέσσερα θεατρικά έργα"]. *ΕΟ*, σσ. 58-59.
142. Φράιερ, Κίμων. "Γουίλλιαμ Μπάτλερ Γέητς" [στο] "Μύθος και Μεταφυσική: Εισαγωγή στην Αγγλική και Αμερικανική Ποίηση, V". Μτφρ. Αντώνης Δεκαβάλλης. *ΠΜΜ*, σσ. 65-68.
143. Φράιερ, Κίμων. "'Ενα Όραμα' του Γουίλλιαμ Μπάτλερ Γέητς". Μτφρ. κειμένου: Θωμάς Στραβέλης. Μτφρ. ποιημάτων: Αντώνης Δεκαβάλλης. *ΠΜΜ*, σσ. 121-182.
144. Φράιερ, Κίμων. "Ποιητές και Πολιτική". Μτφρ. κειμένου: Θωμάς Στραβέλης. Μτφρ. ποιήματος: Αντώνης Δεκαβάλλης. *ΠΜΜ*, σσ. 87-93²⁶.

5.2 ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

145. Γουδέλης, Γιάννης. "Γουλιέλμος Γιέιτς". *ΝΛ*, σσ. 61-62.
146. Ηλιόπουλος, Σπύρος. "Εισαγωγικό" [στο "Συμβολισμό της Ποίησης" του Yeats]. *Το μικρό δέντρο*, τχ. 3 (Φεβρουάριος 1982),

σσ. 31-32.

147. Ηλιόπουλος, Σπύρος. "Πρόλογος". *ΜΟ*, σσ. 11-14.
148. Οικονόμου, Μερόπη. "William Butler Yeats". *ΑΠΕΑΕ*, σσ. 145-146.
149. Πασχαλίδη, Αλίνα. "Πρόλογος". *Π & ΠΙ*, σσ. 11-16.

5.3 ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ²⁷

150. Ανώνυμα. "Yeats W. B.: *Μυθολογίες και Οράματα*". [*ΜΟ*]. *Διαβάζω*, τχ. 229 (27 Δεκεμβρίου 1989), σ. 81.
151. Καψάλης, Διονύσης. "Γέητς, μεταφρασμένος και αμετάφραστος" [*Π*]. *Ποίηση*, τχ. 5 (Άνοιξη 1995), σσ. 207-216.
152. Μαρωνίτης, Δ. Ν. "Πολιτιστικά μονότονα: Βιβλιολογικά" [*Π*]. *Το Βήμα*, 14-8-1994, σ. Β2 21.
153. Ραϊζης, Μ. Β. "Σφαιρική παρουσίαση της ζωής και του έργου του Γέητς" [*ΜΟ*]. *Διαβάζω*, τχ. 72 (29 Ιουνίου 1983), σσ. 60-62.
154. Σαββίδης Γ. Π. "Η άνιση ελληνική τύχη του μείζονος Ιρλανδού ποιητή" [*Π*]. *Τα Νέα*, 20-9-1994, σ. 36.
155. Σουλιώτης, Δ. "Από βιβλιολογία πάμε καλά". [*Π*]. *Το Βήμα*, 2-10-1994, σ. Β9 43²⁸.
156. Χατζηβασιλείου, Βαγγέλης. "Ποιητική Πανσέληνος" [*Π*]. *Ελευθεροτυπία*, 16-11-1994, σ. 37.

5.4 ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ²⁹

157. Γεωργουσόπουλος, Κώστας. "Μονόπρακτα (ιρλανδικά και ελληνικά)". *Τα Νέα*, 2-6-1992, σ. 36.
158. Θυμέλη. "'Ένα Όραμα' από τη 'Μνήμη'". *Ριζοσπάστης*, 9-6-1992, σ. 40.
159. Παγκουρέλης, Βάιος. "Εξαιρέσεις του κανόνα: Μονόπρακτα από τον 'Καθρέφτη' και τη 'Μνήμη'". *Ελεύθερος Τύπος*, 1-6-1992, σ. 43.

5.5 ΜΙΚΡΟΤΕΡΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

160. Ηλιόπουλος, Σπύρος. "Ακοπη Δημιουργία;" *Το Δέντρο*, τ.Δ', έτ. 10ο, τχ. 39 (Ιούνιος-Ιούλιος 1988), σσ. 157-158³⁰.
161. Ηλιόπουλος, Σπύρος. "Σχόλια". *ΜΟ*, σσ. 101-115, 137-138, 155-158, 195-196.
162. Καλομοίρης, Μανώλης. "Τα Ξωτικά Νερά". *Επίτομη Ιστορία του Ελληνικού Μελοδράματος και της Εθνικής Λυρικής Σκηνής 1888-1988*. Αθήνα, Κτηματική Τράπεζα, 1989, σσ. 360-361.
163. Μόσχος, Ε. Ν. "Σχόλιο στα δύο 'Βυζαντινά' ποιήματα του William Butler Yeats". *Νέα Εστία*, τχ. 1333 (15 Ιανουαρίου 1983), σ. 91.
164. Παπαγγέλου Ρόης. «'Πλέοντας για το Βυζάντιο' - - Σχόλιο». *ΑΕ*, σσ. 37-38.
165. Σεφέρης, Γιώργος. [Σημειώσεις στη] "Δευτέρα Παρουσία" [και στο] "Ταξίδι στο Βυζάντιο". *Α*, σ. 149³¹.
166. Φράιερ, Κίμων. "[Σημειώσεις στο] Όραμα του Γουίλλιαμ Μπάτλερ Γέητς". *ΠΜΜ*, σσ. 303-304³².

5.6 ΕΡΓΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

167. Δήμητρα Παπάζογλου. "Ουίλλιαμ Μπάτλερ Γέητς: 1865-1939". *ΕΟ*, σσ. 15-52.

5.7 ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

168. [Ηλιόπουλος, Σπύρος. Συνέντευξη στη Νατάσσα Χατζιδάκη. Πρώτο Πρόγραμμα της Ελληνικής Ραδιοφωνίας: "Ήχοι μέσα στη νύχτα". (Δύο συνέχειες). Χριστούγεννα 1986]³³.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ

1. Ποιήματα

"Acre of Grass, An" (<i>New Poems</i> , 1938)	78
"After Long Silence" (<i>The Winding Stair and Other Poems</i> , 1933)	59
"All Souls' Night" (<i>The Tower</i> , 1928)	102, 103
"Among School Children" (ό.π.)	12
"Apparitions, The" (<i>Final Poems</i> , 1938-39)	97
"Balloon of the Mind, The" (<i>The Wild Swans at Coole</i> , 1919)	10
"Broken Dreams" (ό.π.)	101
"Byzantium" (<i>The Winding Stair and Other Poems</i> , 1933)	16, 17, 18, 19
"Cat and the Moon, The" (<i>The Wild Swans at Coole</i> , 1919)	20, 21
"Crazed Girl, A" (<i>New Poems</i> , 1938)	93
"Crazy Jane on God" (<i>The Winding Stair and Other Poems</i> , 1933)	94
"Death" (ό.π.)	36
"Delphic Oracle upon Plotinus, The" (ό.π.)	26
"Dolls, The" (<i>Responsibilities</i> , 1914)	43
"Double Vision of Michael Robartes, The" (<i>The Wild Swans at Coole</i> , 1919)	30
"Down by the Salley Gardens" (<i>Crossways</i> , 1889)	41, 86
"Ego Dominus Tuus" (<i>The Wild Swans at Coole</i> , 1919)	32, 33
"Everlasting Voices, The" (<i>The Wind Among the Reeds</i> , 1899)	11
"Fiedler of Dooney, The" (ό.π.)	14, 15

"Four Ages of Man, The" (<i>"Parnell's Funeral" and Other Poems</i> , 1935)	90
"Fragments" (<i>The Tower</i> , 1928)	38
"He Tells of the Perfect Beauty" (<i>The Wind Among the Reeds</i> , 1899)	104
"He Wishes for the Cloths of Heaven" (ό.π.)	34, 67
"Imitated from the Japanese" (<i>New Poems</i> , 1938)	61
"Indian upon God, The" (<i>Crossways</i> , 1889)	39
"Into the Twilight" (<i>The Wind Among the Reeds</i> , 1899)	57, 58
"Lake Isle of Innisfree, The" (<i>The Rose</i> , 1893)	49, 62, 63, 85
"Lapis Lazuli" (<i>New Poems</i> , 1938)	45
"Leda and the Swan" (<i>The Tower</i> , 1928)	46, 47, 48
"Lines Written in Dejection" (<i>The Wild Swans at Coole</i> , 1919)	24
"Long-legged Fly" (<i>Final Poems</i> , 1938-39)	55
"Magi, The" (<i>Responsibilities</i> , 1914)	53, 54
"Mother of God, The" (<i>The Winding Stair and other poems</i> , 1933)	60
"News for the Delphic Oracle" (<i>Final Poems</i> , 1938-39)	56
"Nineteenth Century and After, The" (<i>The Winding Stair and Other Poems</i> , 1933)	25
"No Second Troy" (<i>The Green Helmet and other poems</i> , 1912)	68
"People, The" (<i>The Wild Swans at Coole</i> , 1919)	44
"Phases of the Moon, The" (ό.π.)	98
"Politics" (<i>Final Poems</i> , 1938-39)	73, 74

"Ribh in Ecstasy" (<i>"Parnell's Funeral" and Other Poems</i> , 1935)	75
"Rose of the World, The" (<i>The Rose</i> , 1893)	76
"Sailing to Byzantium" (<i>The Tower</i> , 1928)	69, 70, 71, 72, 89
"Saint and the Hunchback, The" (<i>The Wild Swans at Coole</i> , 1919)	8, 9
"Scholars, The" (ό.π.)	50, 51, 99
"Second Coming, The" (<i>Michael Robartes and the Dancer</i> , 1921)	27, 28, 29
"Sorrow of Love, The" (<i>The Rose</i> , 1893)	37, 52, 96
"Spur, The" (<i>New Poems</i> , 1938)	42, 83
"Sweet Dancer" (ό.π.)	23
"Thought from Propertius, A" (<i>The Wild Swans at Coole</i> , 1919)	81, 82
"Three Movements" (<i>The Winding Stair and Other Poems</i> , 1933)	92
"To a Shade" (<i>Responsibilities</i> , 1914)	80
"To an Isle in the Water" (<i>Crossways</i> , 1889)	84
"Two Songs from a Play" (<i>The Tower</i> , 1928)	31, 91
"Vacillation—IV" (<i>The Winding Stair and Other Poems</i> , 1933)	87, 88
"What Then?" (<i>New Poems</i> , 1938)	40
"Wheel, The" (<i>The Tower</i> , 1928)	95
"When You Are Old" (<i>The Rose</i> , 1893)	65, 66, 77, 79

2. Διηγήματα

"Crucifixion of the Outcast, The" (<i>The Secret Rose</i> , 1897)	107
"Heart of the Spring, The" (ό.π.)	105

"Visionary, A" (<i>The Celtic Twilight</i> , 1893)	106
---	-----

3. Θέατρο

<i>Cat and the Moon, The</i> (1924)	110
<i>Full Moon in March, A</i> (1935)	114
<i>Land of Heart's Desire, The</i> (1894)	109, 115
<i>Purgatory</i> (1939)	111
<i>Resurrection, The</i> (1927)	108
<i>Shadowy Waters, The</i> (1907)	113
<i>Words upon the Window-pane, The</i> (1934)	112

4. Κριτική και Δοκίμιο

"At Stratford-on-Avon" (<i>Ideas of Good and Evil</i> , 1903)	127
"Death of Synge, The" (<i>Dramatis Personae</i> , 1936)	4
"Emotion of Multitude" (ό.π.)	129
"Gitanjali (Song Offerings)" (<i>Rabindranath Tagore, Gitanjali</i> , 1912)	126
"Has the Drama of Contemporary Life a Root of Its Own?" (<i>Discoveries</i> , 1906)	121
<i>If I were Four-and-Twenty</i> (1940)	117
"In the Serpent's Mouth" (<i>Discoveries</i> , 1906)	128
"Introduction to 'A Vision' " (<i>A Vision</i> , 1937)	118
"Introduction to <i>Fairy and Folk Tales of the Irish Peasantry</i> " (1888)	120
"Introduction to <i>Irish Fairy Tales</i> " (1892)	123
"Introduction to the Oxford Book of Modern Verse" (1936)	119

"Magic" (<i>Ideas of Good and Evil</i> , 1903)	125
"People's Theatre, A" (1919)	122
"Reform of the Theatre, The" (1903)	116
"Soul in Judgment, The" (<i>A Vision</i> , 1937)	131
"Symbolism of Poetry, The" (<i>Ideas of Good and Evil</i> , 1903)	130

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΩΝ

Γιαννόπουλος, Δημήτρης	113
Δεκαβάλλες, Αντώνης	5, 6, 8, 13, 18, 28, 31, 32, 48, 56, 98, 102
Δήμου, Νίκος	5, 55, 74
Ηλιόπουλος, Σπύρος	2, 5, 6, 9, 10, 15, 21, 23, 24, 26, 29, 33, 38, 40, 44, 45, 51, 53, 60, 61, 73, 75, 78, 80, 82, 83, 84, 85, 87, 90, 92, 93, 94, 95, 97, 103, 105, 106, 107, 108, 119, 121, 125, 127, 128, 129, 130
Καραγάτσης, Μ.	5, 79
Κόντου, Πόπη	109
Κυρτζάκη, Μαρία	68
Λεβέντης, Νίκος	43, 54, 59, 101
Μελισσάνθη	5, 50, 67, 86
Μόσχος, Ε. Ν.	19, 69
Μπάμπου-Παγκουρέλη, Χριστίνα	112
Ναθαναήλ, Παύλος	126
Οικονόμου, Μερόπη	6, 22, 25, 34, 35, 63, 66, 91

Παλαμάς, Λεάνδρος	5, 58, 96
Παπαγγέλου, Ρόης	70
Παπάζογλου, Δήμητρα	6, 11, 110, 111, 113, 114, 116, 117, 118, 122, 131
Πασχαλίδη, Αλίνα	3, 6, 120, 123, 124
Πλακωτάρη, Αλεξάνδρα	5, 81
Ραϊζης, Μ. Β.	5, 17, 47, 72
Σαββίδης, Γ. Π.	5, 42, 88, 99
Σερβάκη, Μαρία	16, 20, 36, 46, 71
Σεφέρης, Γιώργος	5, 6, 27, 89
Σπηλιωτόπουλος, Στάθης	115
Σταύρου, Δημήτρης	5, 14, 37, 39, 41, 49, 57, 77, 100
Τσακνιάς, Σπύρος	5, 12, 30, 52, 76
Τσατσούλας, Στέφανος	62, 64, 65, 104
Χουλιάρκης, Δημήτρης	4

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Βλ. αρ. 67.
2. Βλ. αρ. 58 και 96 (Λ. Παλαμάς), 79 (Μ. Καραγάτσης), 14, 37, 41, 49, 57, 77, 100, και ΑΙ στις συντομογραφίες, πιο κάτω (Δ. Σταύρου), και 27 (Γ. Σεφέρης).
3. Πρώτη εκτέλεση 4 ή 6/1/1951 στο Θέατρο Ολύμπια υπό τη διεύθυνση του Α. Sherman. Βλ. Μ. Α. Ράπτης, *Επίτομη Ιστορία του Ελληνικού Μελοδράματος και της Εθνικής Λυρικής Σκηνής 1888-1988*, Αθήναι 1989, σ. 353, καθώς και Φοίβος Ανωγειάκης, *Κατάλογος Έργων Μανώλη Καλομοίρη 1883-1962*, Αθήνα 1964, σσ. 13-14. Για σχετικό κείμενο του Καλομοίρη βλ. αρ. 162.
4. Βλ. αρ. 16, 20, 36, 46, 71 (Μ. Σερβάκη) 62, 64, 65, 104, και ΑΑΠ, στις συντομογραφίες, πιο κάτω (Σ. Τσατσούλας).
5. Βλ. αρ. 138.
6. Βλ. αρ. 2.
7. Βλ. αρ. 3.
8. Βλ. αρ. 1 και 7.
9. Βλ. αρ. 6, 110, 111, και 113, 114
10. Βλ. αρ. 4.
11. Βλ. αρ. 5.
12. Πληροφορούμαι, π.χ., ότι από τις εκδόσεις "Το Ροδακίό" και σε μετάφραση της Μαρίνας Μαγδαληνού ετοιμάζεται το έργο του Yeats *A Vision*, ένα ιδιαίτερα απαιτητικό "ήμι-αστρολογικό σύστημα" που εξηγεί τους ανθρώπινους τύπους, την ιστορία και τη μετά θάνατον πορεία της ψυχής, χρησιμοποιώντας ως κεντρικό σημείο αναφοράς την κυκλική αντίληψη του χρόνου και τις είκοσι οκτώ φάσεις της σελήνης.
13. Αναφέρω εδώ μια ακόμη, πρόσφατη μετάφραση έργου του Ιρλανδού συγγραφέα: Γέητς, Ουίλιαμ Μπάτλερ. *Τζων Σέρμαν*. Εισαγωγικό-μετάφραση-εργοβιογραφικό χρονολόγιο Γιώργος Δεπάστας. Αθήνα, Ολκός, 1997. 124 σσ. Δυστυχώς όταν έφθασε στα χέρια μου ήταν αδύνατο – για τεχνικούς λόγους – να συμπεριληφθεί στο σώμα της Βιβλιογραφίας. Ασφαλώς, υποδείξεις για συμπλήρωση άλλων ελλείψεων είναι εξαιρετικά ευπρόσδεκτες.
14. Από το 1989 στις εκδόσεις Γαβριηλίδη.
15. Με σημειώσεις του μεταφραστή (σσ. 41-46).
16. Το πρωτότυπό του αταύτιστο.
17. Το πρωτότυπό του αταύτιστο.
18. Το πρωτότυπό του αταύτιστο.
19. Πρόκειται, όπως φαίνεται, για «μίμηση» του ποιήματος «The Sorrow of Love». Έχει ενδιαφέρον να συγκρίνει κανείς τη «μίμηση» του Λεάνδρου Παλαμά με τη μετάφραση του Δημήτρη Σταύρου (Βλ. αρ. 37).
20. Το πρωτότυπό του αταύτιστο.
21. Το έργο μεταδόθηκε σε ηχογράφηση του 1979, σκηνοθεσία Μιχάλη Παπανικολάου και μουσική επιμέλεια Σάκη Τσιλίκη. Ακουστήκαν οι ηθοποιοί: Τίτικα Βλαχοπούλου, Σπύρος Κωνσταντόπουλος, Αθηνόδωρος Προύσαλης, Κώστας Σιμενός, Βίκυ Βανίτα, Σοφία Μυρμηγκίδου, Χριστίνα Χρυσικάκη. Σχεδιασμός εκπομπής: Βάιος Παγκουρέλης. Επιμέλεια παραγωγής: Δημήτρης Φραγκουδάκης, Αιμιλία Κτενά. (Μαγνητοταινία στην κατοχή μου και στο αρχείο της ΕΡΑ 1).
22. Στα τέσσερα έργα που παρουσιάστηκαν από την Εταιρεία Θεάτρου "Μνήμη" στο «θέατρο στο παλιό τυπογραφείο του ΕΜΠΡΟΣ» (βλ. και αρ. 111, 113, 114) η σκηνοθεσία ήταν του Μιχάλη Βιρβιδάκη, η μουσική του Peter O' Leary, τα σκηνικά του Νίκου Αλεξίου και τα κοστούμια της Ιουλίας Σταυρίδου. Έπαιξαν οι ηθοποιοί: Μιχάλης Βιρβιδάκης, Μελέτης Γεωργιάδης, Θανάσης Καραγιάννης, Κώστας Κουρμαδιάς, Άρης Παπαγιάννης, Θέμης Πάνου, Μάνια Παπαδημητρίου, Δήμητρα Παπαχρήστου, Δημήτρης Πολυχρόνης, Μαρία Σταύρακα, Χρήστος Τσίρτσης, Κοσμάς Φοντούκης,

Λουκάς Φραγκούλης. (Τα κείμενα των μεταφράσεων στην κατοχή μου και στο αρχείο των μεταφραστών).

23. Στα Περιεχόμενα του τόμου ο τίτλος είναι «Εισαγωγή στη συλλογή του 1892».

24. Με σημειώσεις της μεταφράστριας (σσ. 37-38). Το κείμενο είναι, κατά πάσα πιθανότητα, η εισαγωγή στο *Irish Fairy and Irish Folk Tales*, το περιεχόμενο του οποίου είναι πολύ παρόμοιο με το άρθρο του Yeats «Irish Fairies, Ghosts, Witches, etc.» (1889). Καθώς δεν είχα πρόσβαση στο εικαζόμενο πρωτότυπο (που σίγουρα δεν είναι το ως άνω άρθρο) και οι προσπάθειές μου να επικοινωνήσω με τη μεταφράστρια απέβησαν άκαρπες, δεν συμπεριέλαβα τίτλο πρωτοτύπου στο Ευρετήριο Τίτλων.

25. Περιλαμβάνει «αυτόγραφο επιστολής του Yeats προς την κυρία Αλ. Πλακωτάρη» (σ. 43).

26. Αναφορά στους Yeats, Eliot και Pound.

27. Σε αγκύλες οι συντομογραφίες των βιβλίων τα οποία κρίνονται.

28. Απλή αναφορά. Το κείμενο του κ. Σουλιώτη παρουσιάζει βιβλιολογικό ενδιαφέρον.

29. Αφορά τα «τέσσερα θεατρικά έργα μικρής διάρκειας σε μία παράσταση». (Βλ. αρ. 110, 111, 113, 114).

30. Αναφορά στον Yeats, τον Coleridge και την «αυτόματη γραφή».

31. Ο Σεφέρης παραθέτει τις σχετικές σημειώσεις του Yeats.

32. Ενδιαφέρων εδώ παρουσιάζει η εκτενής σημ. 2, όπου ο Φράιερ επισημαίνει «παράξενους και αποκαλυπτικούς παραλληλισμούς της κυκλικής θεωρίας της ιστορίας του Γέητος», με «παρόμοιες θεωρίες, που έχουν διατυπωθεί από τον Πλάτωνα, τον Τζοβάννι Μπατίστα Βίκο, τον Όζγουλντ Σπένγκλερ και τον Χένρυ Άνταμς».

33. Θέματα της συνέντευξης: ο νεαρός Yeats και η Ιρλανδία του μύθου, η Maud Gonne και η Ιρλανδία της εξέγερσης, ο Yeats και ο Pound, ο Yeats και ο Eliot, η Georgie Hyde-Lees και το *Όραμα*. Δεν κρατήθηκαν ακριβείς ημερομηνίες. Μαγνητοταινία στην κατοχή μου.